

بازار ایرتسی

فی ۱ محرم سنه ۱۳۲۹

وفی ۲۰ کانون اول سنه ۱۳۲۶

جمیت علمیہ اسلامیہ نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز :

فاتح مجیز درسعاملرندن

استانبول مبعوثی

مصطفی عاصم

سر محرر :

فاتح مجیز درسعاملرندن

توفاد مبعوثی

مصطفی صبری

مدیر مسئول :

مکتب قضاء معلملرندن

کلیسلی منیر

مندرجات

قربان باره لری و دونما اعانه سی مصطفی صبری

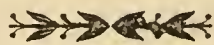
آجیق مکتوب سید

ادبیات
نظم و اشکال نظم طاهر المولوی

آجیق مخبره

ع . خیری

{ اون پش، اون آلتی سنه اول
یازلمش اثر لرمندن

نسخه سی ۱ غروشدر

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیله برابر در)

ممالك اجنبیه ایچون :

۱۳ ، ۰۰ فراتق

» ۶ ، ۵۰

استانبول وولایات ایچون :

بر سنه لکی ۵۰ غروش

التی آیلنی ۲۵ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلر منزه

۱ کثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندینی نظر اعتباره آلهرق رعایتسزلکده بولنلاماسی رجا اولنور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

یازار ایرتسی کونلری نشر اولنور دینی ، ادبی ، سیاسی وفنی هفته لاق غزته در .

قربان پاره لری و دونما اعانه سی

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
إذا أراد الله بقوم خيراً أكثر فقهاهم
فإذا تكلم الفقيه وجد أعواناً

درت بش آیدبری مزعج و مزمن بر خسته لاق
حیولت اشتدادیه بیان الحق یازی یازمق شویله طورسون
قیما علی الاصول دائره انتخابیه می طولاشمق وقیما تبدیل
هوا ایله دردمه دوا ارامق اوزره انئی تعطیلده کلش
اولدیغ مملکتده قیصیلوب قاله رق مجاس مبعوثانده کی
وظیفه مک باشند بولمق سعادتندن محروم بولندیغ بویله
بر اضطرارمده ساحه مطبوعاتی اشغال ایدن بر مسئله یه
قارشی بیکنانه قالمق المندن کله مدی .

تشوش قدیمندن باشقه شیوعی وقوعندن فنادنیله جک
بر صورتده مالک عثمانیه کزن خسته لاق یوزندن انتظامی
بر قات دها غائب ایلمن پوسته لریمز سایه سنده بورالرده ،
غزته لک کاغذلری کی مسائل مندرجه سی ده اسکیمه دن ،

بیاتلامه دن کورمک تصیب اولماسینی عرض ایتک
ایسته دیکم مسئله به قاریشماق خصوصه سنده کی عزیمی
تقویه دن کیری طورمیور ایدی ایسه ده مسئله نك حکمت
غزته سنده آلدیغی شکل مؤسسه له حسیاتمدن حصوله کلن
اضطراره وسائر موانعه غلبه چالدی .

حکمت غزته سنك اسمنی ذکر ایتکله مسئله نك
هویتی ده اکلایشامش ظن ایدرم : قربان پاره لری دونانما
اعانه سه ترك ایتک ؛ حکمت غزته سی بونك اولا مستقیسی ،
صوکرده ده مفتیسی اولدی . بیان الحق صحیفه لری ایسه
بر قاج هفته در حسب الوظیفه بوفکرک تنقیدینه وقف
مندرجات ایلیوردی .

بو کی مسائلک اساسیات ونظریات فقهیه فی فاضل
محترم کوچوک حدی افندی بیوک بر وقوف واختصاصک
کندیسنه بنحش ایتدیکی صلاحیتله تدقیق و تشریح ایتدیکنندن
اوجه تاره دائر سوز سویله می زائد عد ایدرک بنده گز
سوزلری ؛ حکمتک ۳۵ نمرولی نسیخه سنده ، مقام

سامی مشیختک فتواسی اوزرینه کوردیکم بر قاجار چه مقاله به توجیه ایتک ایسته یورم .

شمدی به قدر بین الاسلام بر حقیقت محترمه اولمق اوزره قبول ایدیان ! « شریعتک کسیدیکی پارمق آجیاز » مثلی بوکون عادتاً بزنجی دفعه اوله رق حکمت غزته سنده هدف مناقشه اولیور . ایشی فتواخانه به دوشورن کنیدیسی اولدینی و « الجواب جماعاً لاهوتیه سیله » او مقامدن صادر اولان حکمک نه قدر عالی و نه قدر قطعی اوله جغنی تقدیر ایدز کی کورونیدیکی حالد شمدی فتوا مرضیه سنده موافق چیقمینجه قبول ایتیور احوالده حکمنه قناعت ایتیه جکی بر یره نیچون کنیدیسی مراجعت ایتشدی ؟ حالت روحیه و سویه اخلاقیه نقطه نظرندن بو جهت غایت مهمدرکه بر انسان الک کوچوک بر هیئت و بلیکه منفرد بر شخصی بر مسئله کندی ارزو سیله حکم تعیین ایتدکن سوکره اونک رأینی قبول ایتک مجبوریتنده در نره ده قالدی که فتواخانه کی دولت عثمانیه ایله برابر و بلیکه ده اول تأسیس ایدن بر مقام عالینک بر مرجع طبعینک همده ینه بر مراجعت اختیاریه نتیجه سنده استحصال ایدیلن رأی و حکمی ! تکرار ایدرم که احوالده حکمنه قانع اولیه جغنی فتواخانه به حکمت غزته سی نیچون مراجعت ایتش ایدی ؟ اوراسنی بن سوبلیه یم نیچونمی ؟ حکمتک رأی خود ینه عالم اسلامک اهمیت عطف ایتیه جکی و مسلمانلرک امور دینیه ده باشی فتواخانه به باغلی اولدیغنی یلیدیکی ایچون اوله ایسه فتوای شریفه نک صدورندن سوکره باری صوصمالی ایدی . لیکن اوله دیسورز اما حکمتک بو فکرینه نه قدر اشتراک ایدنلر و بو خصوصه کنیدیسی نه قدر آلفیشلایانلر بولندی . نه قدر ؟ قرق ، الی ، یوز ، ایکیوز اولسون . مسلمانلرک بولردن ماعداسنی ده او فکره اشتراک ایتینلر حسابنه قید ایتک ایجاب ایدر . چونکه اوله اولماسه اولرده هب بر اغزند [بر ولایت ارکاننک پایدینی کی] قربان پارلمزی

دوناما اعانه سنده و یره جکزدی به باغیرمالری لازم کلیدی . بونک ایچون مانع یوق ایدی . مقتضی و از ایدی . احوالده کرمی بش میلیون اسلام عثمانلی وار ایسه حکمت غزته سیله نشر ایدیلکده بولان اسامی یالکیز عثمانلی اولمق شرطیله اون ایکی بوچوق میلیون کچدکن صکره و درتیوز میلیون نفوس عمومیه اسلامیه وار ایسه اسامی مذکوره ایکیوز میلیون تجاوز ایتدکن صکره حکمت غزته سی بومسئله ده افکار عمومیه اسلامیه نک ترجیحی عد اید بیا یز .

برده شو نقطه شایان دقتدرکه حکمت غزته سنک فتوای شریفه بی حاوی اولان نسخه سنده کوردیکمز اسملر فتوانک صدورندن صکره برای نشر و اعلان حکمت کوندریان اسامیدر ؟ بوقسه اوله کوندریش اسامیمی ؟ ایکنجی صورتده مذکور اسامی اصحابنک فتوای شریفه اوزرینه فکرلرندن رجوع ایتلری احتماله مبنی حکمتک ارتق او اسمتری نشر و اعلاندن صرف نظر ایتمه سی صاحب لرینه قارش بر اهانت تشکیل ایدر حکمت دیورکه « بز نه صورتق ، فتواخانه نه جواب و یردی . اوله ایسه شمدی شو سؤالزده جواب و یرسون : بر فرض ایله بر واجب تعارض ایدرسه هانکیسی اجزا اولنور و هانکیسی ترک ایدیا یز ؟ »

دیمک که فتواخانه کنیدیسه صوزیلان مسئله بی اکلایا مامش استفتا ایدیان قربان مسئله سی دکلده بر فرض ایله بر واجب تعارضی مسئله سی ایتش . بک ایی اما حکمت غزته سنک بو مسئله نه ایشنه یارار ؟ فرض ایله واجب تعارض ایتدیکی زمان فرض ترجیح اولنور . جوابی فتواخانندن آیرسه بوندن ، قربان پارلرینک دوناما اعانه سنده ترکی جائز اوله جغنی استخراج ایده جک دیمک که حکمت غزته سی طوغریدن طوغری مسئله مقصوده حقه ده فتوا اخذی ممکن اولمادیغنی کورونجه اکلادیشه کوره فتوا الموق طریقه صامق لزومی حس

ایدیور . ایدیور . فقط علماء کندی تعبیر نجبه امنا الله اولدینی و کندیسی اقایه قادر بر عالم طور یله اورته یه آتیلدینی ایچون بوکی اوستی قابالی و لاستیکلی سوزلرله فتوا اختلاسینه قالدیشمق امانه الله خیانت درجه سنده بر کناه اوله جغنی ده تقدیر ایتسی لازم کلیر . اوله اولمادیغنی بیله ییم که استفتا قالمق اوزره بزده اضحیه ایله دونانما اغانه سی آره سنده تعارض وارمیدر؟ دیه صورسون باقلم که اول و آخر بو مسئله ده اصل جان آله جق ، اظهار حق مدار اوله جق نقطه اساسیه ایشته وراسیدر انک ایچون اک زیاده بو نقطه شایان تدقیقدر . یوقسه دونانما اغانه سنه اشتراک ایلک نه قدر مهم بر لازمیه میت اوله جغنی و « اعدوا » امر جلیله اجابت هیئت مجوعه اسلامیه نک بر دین متحتمی اولدینی انکار ایده جک بر مسلمان بر عثمانلی تصور ایدیه من . بو جهته قربان زکوة ، حج باره لرینک دونانما اغانه سنه ترکی حقنده کی نظریه محدثینی بر نهج شرعی تنقید ایدناره دونانما اغانه سی ایسته مه مک کی بر مقصد عطف واسناد ایدرجه سنه تعریضات غیر لایقده بولمق دور سابقده بر از سر بست سوز سوله یلرک بولتیقه طوقونمق تهمتنه چاریدیر یلسندن فرقی برشی اولماز .

دوانما اغانه سیله اضحیه تعارض ایدیورمی ، ایتیمورمی؟ بو نقطه ده ایی کلاشلیمق ایچون مسلمانلری اوچ قسمة تقسیم ایتلیدر . زنکین ، فقیر ، متوسط بوراده متوسط قسمنده هر زمان اولدینی کی اکثریت بولنه جغنی ظن ایتمه ملیدر . چونکه بو متوسطدن مقصدم ، تروندن بر قربان پاره سی تنزیل ایدیلنجه زکات و صدقه محلی صرف اوله بیله جک درجه ده فقرا صفتنه التحاق ایلینلردن عبارت اولدینی ایچون بونلرده اکثریت دکل بالعکس بیوک بر اقلیت موجوددر . ایشه بو اقلیت افراندن بری اضحیه نک صباح وجوبی حلول ایتمه دن اول قربان بدله مساوی بر مبلغی [فقط حکمتک تعبیری وجهله

دکل ده بالعکس ، قربان بدلی اولدینی تصریح و اعلان ایتیه رک دونانما اغانه سنه رک ایتک صورتیه واجبی اسقاط ایدرسه بونده بر بئس یوقدر و بو صورتله واجبک ساقط اولسی ام آدمک یوم اضحیه فقیر اوله رق ادراک ایتندن نشئت ایتشدر . دیگر ایکی قسمندن زنکینک یعنی تروندن بر قربان بدله مساوی مبلغک اخراجی ایله زکات و صدقه یه محتاج اولمق درجه سنده فقیر دوشمیه جک اوللرک دونانما اغانه سنه اشتراکی او درجه فقره تنزل لرینی موجب اوله جق مرتبه یه واصل اولمادقجه کندیلرندن اضحیه ساقط اولماز چونکه کتب فقهیه ده بیان ایدیلدیکی واهلته معلوم اولدینی وجهله ترونک ، قربان کسمکی ایجاب ایده جک درجه سندن اشاعیسی فقردر . واضحیه ایله مکلفیت درجه سی صدقه ورن زنکینلره صدقه الایان فقرا آره سنده بر حد فاصل اولدینه میندر که صدقه الامیان قربان کسر و قربان کسن صدقه الاماز . دیمک که زنکینلرک ایلک قدمه سنک مافوقنه طوغری بتون درجاندن دونانما اغانه سنه مثلاً برلیرا ویرمکه دیمک که اضحیه ساقط اوله میه جقندن او مثالیلر حقنده شو ایکی امر خیر آره سنده تعارض تصور ایدیه من فقرا قسمنه کلنجه ذاتاً اضحیه ایله مکلف اولمقلری ایچون بونلر حقنده دونانما اغانه سیله اضحیه نک تعارض ایتسی بوسبتون معناسز قالیر .

الحاصل قربان کسملری ایجاب ایدنلرک قسم اعظمی نه قدر قربان بدل لرینی دونانما اغانه سنه ویریورز دیسلرینه بعدالاعانه قربان کسمکله مکلفیتلری باقی اوله جقندن ویردکری باره لر قربان بدلی دکلدر ، طوغری بدن طوغری به بر اغانه در . قربان بدلی تعبیری ایسه یا کشدیر . بناء علیه حکم سزدر . قربان بدلی دیمکله قربان بدلی اولماز . یعنی الله قارشی اولماز . چونکه هر شینک بر طریق قانونیسی واردر . یادمده اولدی دی یه هانی بر حکایه واردر . اوراسنه قاریشمام . حدیث شریف فخر واسنجه

مقصود هر تجویز اولنان شیئی بیله یا بمقدّمه استعجال
ایدنیموب احتیاط و عزیمتله عامل اولمق و مفتینک فتوای
جواز یسندن باشقه وجدانک انضمام مآذونیتی کوزه تک
لزومنی افهام ایلمکدر ، حکمت غزیه سی برارده : (اقامه
حد من حدود الله تعالی خیر من مضر اربعین ایله فی
بلاد الله) طرزنده کی احادیثی ایراد ایدرک امت اسلامییه
ارشاده همت ایتسه .

دونا ما اعانه سیله اضحیه آراسنده تعارض اولمداغنی
حقیقی و مفصل بر صورتده عرض ایتدک . ادعا ایدیلک
ایسته نیان بو تعارضک بر مغالطه دن عبارت اولدیغنی برده
صورت بسیطه و اجمالیه ده بیان ایدلم :

دونا ما اعانه سی و طولا یسیله محافظه دین و وطن
اوغرنده هر فدا کارلنی یا میشمز ، وسائط سائر اقتصادیه
توسل ایشمز لیکن کفایت ایتمه مشده شمعی ایش
قاله قاله قرباز پارسنه قالمش ایسه بویه بر تعارض توهمنه محل
اوله بیلیر . یوق اویله دکل ایسه او وقت اصل تعارضی
دونا ما اعانه سیله ایشته او فدا ایده مدیکمز دیگر احوال
و ادا نمزده آراملیدر . اکر بز دونا نامز ایچون جانمزی
دیشمزده آله رقی جدی بر تشبیه بولنه جق ایسه ک بویه
بر مقاوله یه کیریشمک اوزره هر کسدن ، هر صنفدن
اول ، بوکون قربان بدلی مسئله سنه متعرض چیقان
علمانی حاضر بوله بیایرسکمز . دونا نامزی جانلاندیرمغه
جدا عزم ایتدکنی ؟ طوغری می سویله یورسکمز ؟ اویله
ایسه هر کس ، هیمز بوقراری ویرر ویرمز اوستیمزی ،
باشیمزی جیبیمزی قویتمزی یوقلابلم ، خانه نمزده اوطور
دیغمز اوطه لک هر طرفنه کوز کزدیرلم : التون ساعت
و کوسستکلرمزی ، التون و کوش قول دوکهلرمزی ،
الناس قیراوت ایکنهلرمزی ، التون کوزلکلرمزی ،
کوش طبقه لرمزی ، کوش باستونلرمزی [مرصعلری
سویله میورم] اون بش یکریمی لیرالق البسنه لمزی ،
اوطه لرمزک بخبره لرنده کی اوچر دردر قات جیجیلی

قلبعندنده استفتا ایتدم ، اولوز جواخی آلدیم دینلمسی
ایسه یک غریب قوانین مقررّه شرعیه قارشى یک شایان
تأسفدر . چونکه خصوصى بر ماسیق ایچی بولنان مذکور
حدیث شریف هر شیده و هر کس حقنده دستور العمل
اوله جق اولورسه احکام شرعیه ایچنده بیوک بر باب
فوضی آچیلیر دینده آنارشى حکمفرما اولور . امور
دنیویده هر کسک هیچ بر قانونه تابع اولمه رقی عقلنه
کافی اجرایه قالمش ممسی تجویز اولنه مدینی حالده امر
دینده هر کسک کوکلندن آله جفی فتوایه کوره حرکت
ایتمی ناصل تجویز اولنه بیلیر . فقهای عظامک بتون
آیات قرآنییه یوزیکلرجه احادیث شریفیه درپیش
مطالعه ایدرک استنباط ببوردقلری احکام فقهیه یه عدم
قناعتله تصادفا قولقلرینه جالینان بر قاج حدیثی ، بر
قاج آیتی ، موردینی ، معناسنی بیلمه دن ناسخی منسوحنی
مقدمی مؤخرینی ، مطلقنی مقیدینی ، مجمانی مفسرینی ،
تفریق ایتمه دن کنیدیلرینه استنادکاه یا بمق موداسنه تابع
اوللر یک یا کیلیرلر . طوغریدن طوغری آیات ایله
احادیث ایله عامل اولمق هر قبادانی مسلمانک حسابنه
کمز مثلا (من ترک الصلوة عمدا فقد کفر) کبی ،
(لایزنی الزانی و هو مؤمن) کبی ، (اترکوا الدنیا الاهیة)
کبی ، (اللهم لاعیش الا عیش الاخرة) کبی یک چوق
احادیث زمانمزه هر کسک ایشنه کلیرمی ؟ ینه برکت
ویرسون فقهایه ، کذلک (اکثر ما تخوف علی امتی
رجل یتأول القرآن بضعه فی غیر موضعه) حدیثی
حکمت غزیه سنک ایشنه کلیرمی ؟ صورارم حتی حکمتک
مانحن فییه اولان مسئله ده استشهاد ایندیکی (استفت
قلبك وان افکاک المفتون) حدیثی بیله فتوا مقابلی اولمق
اوزره بعض کره ذکر ایدیلن تقوی و احتیاط توصیه سی
سیاقده بولدیغنی جهتله کنیدینک لهدده دکل علمنده در .
چونکه حکمت طریق مساعی کنیشلمک مقصده یله او
حدیثی ایراد ایدیور . حال بوکه حدیث مذکوردن

بجلی پردلرمزی ابیکلی قطیقه لی قوالتو قلمری یالدرلی
قاریوله لرمزی ، صدق قونسلر لرمزی ، آویز دلرمزی
درت بش لیرایه مال ایدیله مین سفره طاقیم لرمزی ،
یالدرلی صوبالرمزی ، ودها بتون مزین شیلرمزی ،
وهله قادیناق عالنه کیردیکمز زمان ارشونی ایرالق
مجیدیه ک قوردالاردن دانتالاردن بدأ ایله اولایعد
احتیاجات نامنی ویرمه صیقلما دیغمز احتیاجاتمزی
قسماً بالکلیه ترک و قسماً عشری فیأنته آله بیله جک
ساده نوعلریله مبادله ایدلم [۱] ده اولمزسه ارککلرمز
متفقاً عبا وقادینلرمز پاتسقه ، خیر خیر آلاجه کیسونلر
صاقین اولماز دیمه ییکمز . چونکه عزت نفسمز ، حیثیت
حقیقیه مایه مز صاغ اولسون فیکریله یوله چیقمش
دکیز ؟ باخصوص :

اذا کان فی ثوب الفقی شرفله

فما السیف الاغمده والحمائل

طرزنده آلدیغمز اسکی درسلمزدن استفاده
ایده مزیمز . تصوارتمز مطلقاً بایرام اطرافنده طولانه حق
ایسه برقاج سنه کینمه مزدن ، قوشانمه مزدن ، لاوانطله لرمز
ایکلی مندلمر مز داخل اولدینی حالده بایرامده نه کبی
مصارفمز وار ایسه اونلری یاییمز ؛ اسکیدن کیدیکمز
البسه ایله بایرام نمازینه کیده لم . یالکیز کیرلی اولسون
نظیف وتعبیر فقهیسی اوزره مغسول اولسون . بوندن
حاصل اوله حق تصرفی نه تخمین ایدرسکمز ؟ مأمورین
معاشنک مجموعی برملیون لیرا طوتارسه ایشته بایرام

[۱] دونانما اعانه سنک مبادی تشکیلنده بوتشیت هیتمندانه یه
اهالیمزی تشویق ایچون بیان الحقه برقاج مقاله ده عاجزلری
یازمشدم . اومقاله لک برنده تسوانمک مجوهراتیه اعانه واردتی
قابارنق وقادینلرمزی ینه مزیناندن محروم برقاق طریقنی تفصیلاً
عرض ایتمش وحتی کندی عائله فقراهم آرسنده تصورمک
فعلیانه طوغری آیم انق اوزره بعض مذاکرات اجرا ایدردک
قیما اذاعه بیله موفق اولشدم . نه چاره که سوزلرم عبادتن
تجارت کبی برشی متضمن اولما دینی ایچون مع التأسف اطرافدن
اومدیقم صدای اجابتله استقبال ایدیله دی .

اشالرینه تصادف ایدن آیانک ریسی هان کاملا بوکی
مصارفه تقابل ایده بیلیمکده واریدیغنی پک خاخر کزدن
چیقارمیکمز . حال بوکه شو مقیاس یالکیز مأمورینک
مصارف عیدیه لرینه عائد اولور صکرده بوکا رمضان
بایرامی ده علاوه ایدرک الله ایده بیله جکمز تصرفک
برمثانی ده اوراده اجرا ایدلم . ده صوکرده یوق ،
یوق مطلقاً بونلرله ده قالمیم . هیچ بر مأموره قطعاً
اوتوز لیرادن فضله معاش ویریمیم . کونده بر ایرا
ایله آج ، آجیق قالنیر دیمه مز سکیز یا دکل کونده آید
برلیرانک یوزینی کورمین افراد ملنک ده جانی وار ،
نفسی وار ، عائله سی وار . کذلک والیکلری لغو ایدلم .
هپ مستقل متصرفاق یاییم . بادشاهمک تخصیصاتندن
بیله تنزیلات مهمه اجرا ایدلم . بوتکلیفمی نقصان
ترا کتمه حمل ایدرسه کز دونانما اعانه سی ارزوسنده کی
جدیتیکزدن حتی هیتیکزدن شبهه ایدرم . صدر اسلامدن ،
دور فاروقیدن بحث ایله ملنک حمیتی تحریک ایتمک
ایستینلر زیر وبالا یه براز متناسب براز متقارب نظرلر
عطف ایدرلر سه سوزلرندن ده زیاد بوی صمیمیت
استشمام اولور . کله لم ده صوکرده خزینه هایونده کی
اشیای نفیسه ایله موزه خانه ده موجود آتار عتیقه اوتوز
قرق میلون لیرا طوتار دیورلر . بونلری ده خرجیه لم .
حیات ذلیلانه ایچنده بویله شیلر صدره شفا ویرمز .

ایشته حقیقه قوته کوودن بردوات وملت حاله کلک
عزیمله یوزریدن بری تعریف ایتریکم وجه اوزره اول
اسرافات معتاده مزدن واز کچر وثانیه مردانه بر همت
وغیراته واریمزی یوغمزی اورته یه دوکرسه ذاتاً طبیعتیه
هرکس فضله وارداتی ویردکن صوکرده هیچ بر مزه
نه زکوة نه قربان ، نه ده حیج لازم کلیر . حکمت غزته سی ده
مرادینه ایرر . علماده بوکا برشی دیمز بو جدیتیمزی
کورن ملتده ده عمومی برغلیان حمیت حصوله کلیر . دین
ووطن یولنده جانی اسپرکه مین مالتی می اسپرکر .

مناسباً تمیزک یولندہ اولدیغنی سویلہرک مستریح ومتسلی اولق ایستہ یوزده ده هرايشك صوك حبل موفقیقی قبضه قدرتندہ بولان واجب تعالیٰ حضرت تلیله آرمزک ناصل اولدیغنی آراشدیرمق احیاجندن وارستہ میز؛ واجب تعالیٰ ایسه «ان تنصروا الله ینصرکم» بیوریور . (اذ انجبتکم کثرتکم ولم تغن عنکم فقتلکم شیئا ولو کثرت) بیوریور (واقدر کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون) بیوریور . حال بوکه صلاح احکام اولیہ سنی عبادات تشکیل ایدر . «لکن جناب حق کریم وعلامدر . کندیسنه قارشى اولان اوافق تفک قصور لر مزه باقاز . مسلمانلرک بیکس اولدیغنی بیلمز می؛ باخصوص مقصد من اعلاى کلمة الله در . بناء علیه عبادات من تقیص ایدرک قوای مادیہ مزى اکال ایدہ بیایز» طرزنده کی سوزلر ایسه اصول وقواعد اسلامیه بیلمه مکدن ایلری کلیر .

دقت اولغنی کرکدرکه بز اثنای حربده نماز قیلان برملتز . وبونمازک صورت اداسی حقنده مفصل صراحت قرأیه واردر . حال بوکه حکمت غزته سنه صورسه کر اثنای حربده نماز قیلماقه محاربه بی قازانق آرده سنده احتمال که تعارض تصور ایدر . وبلکه دکل اثنای حربده مانورا وتعالیم زمانلرنده بیله ترک صلاته مساع کوستر . وبو خصوصده شیخ مهردین عروسی افندیکن قلبندن فتوای هاتقیه ومفتی فخرالدین افندیکن لسانندن ده فتوای شرعیه ؟ اخذ ایدر .

بومقامده محتاج تدقیق برنقطه ده وار . قربان پاره لرینی دونمایه ترک ایتمکده ماده دخی بر تجارت وتصرف اولدیغنی بن بردلو آکلایه میورم . ایسته بو مادی تصرف نه قدر آکلاشیلماز برحاله بولنورسه ادعا ایدیلن تعارضکده اوقدر افسانه اولدیغنی تین ایدر . تصرفی شویله تصور ایدہ جک دکیز ؛ : دونمزه اعانه ایدہ جکیز . فقط زنکین برملت اولمادیغمز ایچون

ایسته مسئلهنک یولی ، ارکانی طریق مشروعی حتی طریق عادلانه می بویه اولور . یوق بویه اولمزدہ مثلاً موزده - خانه ده کی ! خزینه هایونده کی آثار تاریخیه بی ، مفاخر ملیه مزى ناصل صاته بیلیز ؛ دنیلر وسائر صایدیغ شیلرک هریرینه بر بهانه بولنورق ترویج ایدلمزسه بنده آرتق طایانام دیرم که یک این بولرک هیچ برنی یاغمه کوجمز یتیمورده یالکیز مسلمانلرک دینده می کوجمز یتیمور ؛ باشقه شلرمزدن دکل ده مقدساتمزدن تصرف اجراسنی می کوزمزه کسیدرہ بیلیورز ؛ بیک اوچیوز سنه لک ربان بایرامزى قالدیرمق بری طرفده کی سفاهت لر می ، اسرافتمزى ترک ایتمکدن ده قولا می کلیور ؛ بوحال عالمه قارشى عیب وبوتکلیف ، شمدی یه قدر هراستدیکمزى ویرن وهنوز جدی بر مکافاتی کورمه ین ملتک هیئت مجموعہ سنه قارشى ترا کتسز دوشمزمی ؛ قویون کبی مضیع ونحیب بر ملتک چیفتلک کبی منبت وواسع بر مملکتک زمام اداره سنی اله النلرده کوریلن موفقیتمزلک ثقبه لرینی ملتک بوندن صکرده دینندن کسبله جک پارچه - لرله می یامامق فکرینه دوشدیکیز . حکمتک واعظ کسودسنده بر سیاسی پروپاگانداچی اولدیغنی کیم تأمین ایدہ بیایز ؟ مسلمانلره قربان بایرامکزی ترک ایدک دیور - سکیز برکرده انصاف ایدیکیز غیر مسلم وطنداشارمزلک یورتولرینی ، اون تموز عید ملیسنی قالدیرہ بیلیرمیسکیز ؟ قربان امام اعظمه کوره واجب ایسه ده امام شافعی یه کوره سنت ایمش واجب دکل ایمش . یک اینی خفیلمز مذهب لرینی می دکتدیرسونلر سن قولای قولای اتحاد وترقی جمعیتندن چیقابیلمیسک ؟

برده دونانامزى تقویه دن مقصد من تجاوز اعدایه معروض قلامق اوزره لازم کان قوتی احضار ایتمک ، اسباب مادیه توسل ایلمک دکلی ؛ لکن بز شرقلیلر ومسلمانلر متدین برملت اولدیغمز ایچون بزجه بولنک ایله ایش بتمز . سیاست خارجه مزدن بحث ایدرکن دولتلرله

بواغانه بی ، ممکن اولدینی قدر کیسه همیشه طوقنمادن ،
 بادهوادن تدارك ایتك ایستورز . ایشته قربان کسمزده
 پاره سنی اغانیه ترك ایدرسهك صرفیات معتاده مزدن فضله
 برشی یامه دن اغانه ایده بیامش اوله جغمز جهتله بواغانه
 اویمزك بودجه سنه هیچ طوقنیه جق . بویه ظن
 ایدیورسهك پك یا ککش . برکره کسیدیکمز قربانلردن ،
 ات یوزی کورمه یی فقرایه نادرآ وپك آز بر حصه
 آیررزکه اونلرک رزقی ، اونلرک حیاتی ده کندی رزقمز ،
 کندی حیاتمزدرد .

اراقه دمله واجبی اسقاط ایدرک اتی تماماً خانه مزده
 صرف ایتدیکمز صورتده ایسه خانه سنه کوره اونش ،
 یکریمی کون ، برآی قصابدن ات آلمق احتیاجندن
 قورتولش اولورز . دیمک که قربان کسمسه بتون
 برقیونک پاره سنی ینه پارچه پارچه اوله رزق اویمزك ات
 احتیاجنه صرف ایده جکمز . یعنی برلیرایه قربان آله جغمز
 یرده بولیرایی اغانیه ویررسهك تکرار برلیرالقه ات
 آله جغمز . اولدی ایکی ایرا . هانیا قربان بدلی اولان
 لیرایی اغانیه ویررسهك بوباره بادهوادن چیقاجق ،
 کیسه مزه طوقنیه جق ایدی . شو برلیرالق تصرمز
 فویون آلمایوب بوکا بدل ات آلمق فرقدن می عبارت
 قالدی ؟ آدم سنده بنده یاغردلرینه باقده ده بونده
 جییمزدن برلیرانک چیقوب تا اوزا لره ، اجنبی الارینه
 دوشمه سنه بکسر بر تجارت وار ظن ایتدم . حال بوکه
 بونده هیچ بر تجارت یوق ایش یا لکمز قربان کسنلر
 کسممکه آلیشه جقلر اوقدرهم شو حالده قربان پاره لر می
 دونما اغانه سنه ویره جکمز تعبیری یرینه یکریمی کون
 برآی ات یمیه جکمز پاره سنی اغانیه ویره جکمز دیسهك
 دهامناسب ، ده کورواتیمز اولماز مدی ؟ شو تشریحانده
 بر نظر دقت عطف ایدیلنجه قربان بدللرینی دونمایه ترك
 ایدن ذوات واجبی اسقاط ایتدک ظیلله آریخه قربان
 کسمک ایچون مصرف اختیار ایتمه لر بیله اوکا مساوی
 بر مقدارده ات مصرفلری اوله جنی غایت واضح و مدعش

بر صورتده ثابت اولمغله قربان بدلی دنیان مبالغ بادهوادن
 تصرف ایدیلان باره لر اولمایوب ینه ماده کیسه دن
 چیقجه جق باره لر اولدیغنه و بویه بر تکلیف قربان کسمین
 عناصر عثمانیه شامل اولماق اوزره صرف قربان کسه جک
 اولاردن بکله نن بر فدا کارلق هم ده قربان کسمه پاره سنی
 ویر شکلنده ولیکن او پاره یی ویر و اوقدر بر پاره یی ینه
 خانه که صرف ایت ماهیتده بر فدا کارلق اولدیغنه نظراً
 شمده یه قدر مالندن جانندن ویرکی ویرن افراد ماتک
 برده دینندن ویرکی آلمق کبی برشی احداث ایدیلسون فقط
 بری طرفده اسرافتمزك احتیاجاتمزك هیچ برندن وار
 کچمه لم ، نیه البسه می بیکردن الهم ، یه کمزی توقانلایده
 یه لم ، بر تنزه ایچون برقچ لیرا صرف ایده لم ، ذوق و صفامزه
 قطعاً خال کلسون بر طرفندن ده ضرورت وار دیه لم ،
 علماده بو ضرورتی تصدیق ایتدکلرندن قباحتی عد
 اولسون . بو کبی مسائلده علما ایله معارضلر آردسندگی
 اختلافی تاختیض ایدرسهك دولتمزك نواقص شوکتی ابتدا
 عبادتمزدن تصرف اجراسیله ا کمال ایده لم دینلرکی حالده
 علما خیر اولالزوممز مصرف می ، اسرافتمزى ترك
 ایده لم ده کافی کلزسه دیدککیزی صوکره یاپالم دیتلدر .
 یعنی اختلاف ، اولاهانکی سندن باشلامق لازم کلسنده در .
 نه کیم بدایت اسلامده مسلمانلر ماده شهیدکندن بیک
 قت ده اضعیف اولدقلری ودها صوکره مجاهد نامدار
 صلاح الدین ایوبی عصرنده مهاجمات متفق صلیبیه معروض
 قالدقلری زمان دینلرندن قیرمق صورته می اسباب
 مقاومتی تدارك ایتدیلر یوقسه صور سائر ایه می .

بو کبی مباحثده علما نك اعتراضه تصادف ایدنلر
 پك زیاده تهور کوستیریورلر . حالبوکه علمای شریعتک ،
 قانون اساسی ایله محافظه سی تکفل اولنان شرع شریف
 مباحثنده حق کلامی یوق ایسه باشقه نه رده واردن اگر
 بیک اوچموز سنه در علما بودینک مدافعی قرآنک احادیثک
 حافظ و ناقلی اولسه و متبدع لارک خصم و مخالفی موقعنده

بولنسه ایدی (لایقی من الاسلام الا اسمه) سری
شمدی یه قدر چوقدن ظاهر اولوردی . علماء شریعت
ایچون آتی منورده باشلرینی صوقاجق دلیک بولنیه جق
دبیلور . واه واه فرانسه انقلابنک ره این حقنده
یادینی معاملہ بی علماء مزه تطبیق ایتک نیتندہ میسکز ؟
لکن علمانک قدره ایمانی واردر . اذن الہی اولدقجه
هیچ بر شی یاپه مازسکز . جناب حق مراد ایش ایشه
او وقتده علما (بدن الدین غریبا) حدیثک نہایتندہ کی
(فطوبی للغریاء) تبشیرله متسلی اولورلر . ارتق اوندن
صوکره دین و وطنی سز طویا طویا محافظه ایدرسکز ،
ولو علم المسکین ماذ ایناله

من الظلم بعدی مات قبل ماتی

علمای شریعتہ قلیق ، قیافت مدعیلری دیهرک
ره بانیتمده کی امتیازی اکدیران بر شیشی کویادعا ایتکده
بولنلریله اونلری اتهام ایتک ایستہ یورسکز افترا ایدیورسکز
علما ، اوزرنده کی لباسی برکسوۂ ملیه اولق اوزره طاشور .
وامتیاز دکل مسالک سائرہ اربابی کی برحق اختصاص
ادعا ایدیور . دیلوماسز طبیب شہادتنامہ سز مهندس ،
اووقات وسائرہ اولیورده او قومادن فقیه نادل اولیور .
علم دین ، اختصاصه محتاج اولیه جق درجه ده اهمیت سز می ؟
وقیافت مخصوصه سی بولنہان باشقه مسلکک بوقی ؟
او قوماق قیافتله اولدقنی قبول ایتسک بیله فقه فاتحده می
او قونور یوقسه بک اوغلندہ می ؟ کذلک مسلمانلر
خصوصات شرعیلرینی استفتا ایچون فتوا خانہ یه می مراجعت
ایدرلر یوقسه حکمت اداره خانہ سنہ ویا شیخ مہر دن عروسی
درکاهنہ می ؟ والحاصل مشروطیتدن استفاضہ ایلدکلری
حریت کلام ایله قانون اساسی سنک تعیین ایلدیکی وظیفه سی
ایفادن باشقه برشی یا امامقده بولنہان علمانی هر چکیلن
یره کلدکلرندن طولانی حمیت سز لکله ، مانع خیر اولمقله
اتهام ایدنلر بیاسه ونلرکه علماده وجودی ایجاب ایدن
حمیت ومثانت ایام رئیس لکینی اداره ایدن حمیتلرله قابل
قیاس دکلدر .

علمانک بوکی تکالیفه قارشى منشأ مخالفتی نتیجہ
و خلاصہ بردھا عرض ایدیم :

علما . ملتک کرک کنندی کنسیدینہ و کرک
مجلس مبعوثان دلالتیلہ جدی وعمومی بر حیات
قذاعتکار نہ انزای سایه سنده حیثیت وجودیتتی
محافظه ایتک امکانہ قائل اولدکلری جهتلہ عبادندن
تصرفه قالدیش ماق خصوصه سنده کی ضرورت
ومجوریتی تصدیق ایتمه مکده درلر . بوکون ملانک
اکثریت صامتہ سی دخی مصر ایوفیکرده اولدیغندن
علما مسامحه ویا مساعدہ ایتسه بیله ملت طرفندن
مثمر بر صورتده مظهر اولیه جقدر .

توقاد ۱۰ ل کانون اول سنہ ۳۲۶

مصطفی صبری

ازمیر مبعوث محترمی سید بک افندی یه

آچیق مکتوب

ارافه ده خصوصه سنده کنندی کنیدی لکندن متوا
ویرمه ییلنن حکمت غزنه سی حقنده کی صحابته بکلر
مدافعه کزی مجلس مبعوثان مذاکرانی یازان غزنه لرده
او قوم . هر زمان آچیق و ممکن اولدقنی قدر ترکجه
پازمق طرفداری بولدیغیم جهتلہ قابا صایا بر قاج سوز
سولہ یهرک نظر دقت کزی جلب ایتک ایستہ یورم .

بر ماده قانونیه ک مفاد و معنائنده اشتباه وقوع بولسه
ظن ایدرسیم او ماده یی هرکس ایستہ دیکی کی تفہیمه
صلاحیتدار دکلدر مواد قانونیه تفسیر وایضاح ایتک